

SISEMINISTEERIUM

TOETUSLEPING

Siseministeerium, registrikoodiga 70000562, aadressiga Pikk 61, 15065 Tallinn, keda esindab *siseministri 29. mai 2018. a käskkirja nr 1-3/56 „Siseministeeriumi protseduurireeglid Sisejulgeolekufondi vahendite kasutamiseks“ punkti 16.1 alusel varade, planeerimise ja tehnoloogia asekanstler*(edaspidi *ministeerium*), ühelt poolt ja

Sisejulgeolekufondi (edaspidi ka *fond*) projekti */projekti tunnus/ „/Projekti pealkiri/“* (edaspidi *projekt*) elluviija *lasutuse nimi/...*, registrikoodiga, aadressiga, keda esindab */esindamise alus, ametinimetus, esindaja nimi/* (edaspidi *toetuse saaja*), teiselt poolt,

keda nimetatakse ka eraldi pool ja koos pooled, sõlmivad toetuslepingu (edaspidi *leping*) alljärgnevas:

1. ÜLDSÄTTED

Lepingu sõlmimise aluseks on:

- 1.1. Vabariigi Valitsuse 13. novembri 2014. a korraldus nr 482 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi vastutava asutuse ja auditeerimisasutuse määramine“, millega määrati Sisejulgeolekufondi rakendamise eest vastutavaks asutuseks Siseministeerium;
- 1.2. Sisejulgeolekufondi riiklik programm aastateks 2014–2020 (heaks kiidetud Euroopa Komisjoni 11. detsembri 2018. a otsusega C(2018)8263 ning Vabariigi Valitsuse 20. aprilli 2017. a istungi protokollilise otsusega nr 17);
- 1.3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. a määrus (EL) nr 514/2014, millega sätestatakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad üldsätted;

- 1.4. *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. a määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. a määrus (EL) nr 513/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisihõje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA;*
- 1.5. Toetuse saaja /*esitamise aeg*/ esitatud taotlus „...“ /*taotluse pealkiri*/;
- 1.6. siseministri 19. oktoobri 2016. a käskkirjaga nr 1-3/127 „Sisejulgeolekufondi järelevalvekomisjoni moodustamine ja komisjoni töökorra kinnitamine“ moodustatud Sisejulgeolekufondi järelevalvekomisjoni /*kuupäev*/ a protokoll nr
- 1.7. Siseministeeriumi kantsleri .../*kuupäev*/ käskkiri nr /.../ „...“, millega kiideti heaks punktis 1.5 nimetatud taotlus.

2. LEPINGU OBJEKT

- 2.1. Lepinguga annab ministeerium toetuse saajale projekti eesmärkide saavutamiseks toetust Sisejulgeolekufondist ja kaasfinantseeringut vastavalt lepingus sätestatud tingimustele.
- 2.2. Lepingu juurde kuuluvad lepingu allkirjastamisel lepingu lahutamatu osana järgmised lisad:
 - 2.1.1. Lisa 1 – Projekti tegevuskava ja tulemused;
 - 2.1.2. Lisa 2 – Projekti eelarve, rahastusallikad, kuluaruanne ja maksetaotlus;
 - 2.1.3. Lisa 3 – Tegevusaruanne;
 - 2.1.4. Lisa 4 – Kulude abikõlblikkuse reeglid;
 - 2.1.5. Lisa 5 – Juhised embleemide ja standardvärvide kasutamise kohta;
 - 2.1.6. *Lisa 6 – Partnerluse kinnitus.*
- 2.3. Kõik viited lepingule sisaldavad ka viiteid selle lisadele.

3. PROJEKTI RAHASTAMINE

- 3.1. Projekti hinnanguline abikõlblik kogukulu on .../*summa*/ eurot, vastavalt lisa 2 esitatud projekti eelarvele.
- 3.2. Ministeerium annab toetuse saajale projekti elluviimiseks Sisejulgeolekufondi rahastamisvahendist toetust maksimaalselt .../*summa*/ eurot, mis võrdub 75%-ga punktis 3.1 sätestatud hinnangulisest abikõlblikust kogukulust.
- 3.3. Ministeerium annab toetuse saajale projekti elluviimiseks kaasfinantseeringut maksimaalselt .../*summa*/ eurot, mis võrdub 25%-ga punktis 3.1 sätestatud hinnangulisest abikõlblikust kogukulust.
- 3.4. Toetuse ja kaasfinantseeringu lõplik summa määratakse kindlaks vastavalt lepingu punktile 5.
- 3.5. Projekti kulude abikõlblikkuse periood on .../*pp.kk.aaaa*/ kuni .../*pp.kk.aaa*/.... Projekti raames tehtavad kulutused peavad olema tekkinud ning makstud pärast

abikõlblikkuse perioodi algust. Kulutused ei tohi tekkida pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu, makseid võib teha kuni lõpparuande esitamiseni.

4. TOETUSE JA KAASFINANTSEERINGU VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED

- 4.1. Ministeerium teeb eel- ja vahemaksed, arvestades järgnevat:
- 4.1.1. Eelmakse /summa või % punktides 3.2 ja 3.3 täpsustatud summadest/ tehakse 14 kalendripäeva jooksul pärast lepingu allkirjastamist.
- 4.1.2. Vahemakse¹/summa või % punktides 3.2 ja 3.3 täpsustatud summadest/ tehakse 14 kalendripäeva jooksul pärast seda, kui ministeerium on toetuse saaja esitatud vastava perioodi vahearuande heaks kiitnud.
- 4.2. Lõppmaksed teeb toetuse saaja vajadusel tagasimaksena, kui lepingu punkti 4.1 kohaselt tehtud maksete kogusumma on suurem kui heaks kiidetud projekti abikõlblikud kulud kokku. Toetuse saaja maksab enamiksumma ministeeriumile tagasi lepingu punktis 4.5 näidatud kontole 30 kalendripäeva jooksul alates ministeeriumi edastatud lõpparuande heakskiitmise kirja kättesaamisest. Ministeeriumi põhjendatud nõudmisel teeb toetuse saaja ministeeriumile tagasikande enne lõpparuande heakskiitmist.
- 4.3. Ministeerium võib vajadusel ja eelarveliste vahendite olemasolul lepingu punktis 3.2 nimetatud toetuse ja punktis 3.3 nimetatud riikliku kaasfinantseerimise summad välja maksta lepingu punktis 4.1 toodud proportsioonidest ja tähtaegadest erinevalt.
- 4.4. Toetuse ja kaasfinantseeringu maksesummad kantakse toetuse saaja pangakontole järgmiselt:

Panga nimi	
Konto omaniku täpne nimi	
Konto number	
Viitenumber	
Selgitus	ISFP/B-X

- 4.5. Lepingu punktis 4.2 nimetatud enamiksumma toetuse ja kaasfinantseeringu kannab toetuse saaja ministeeriumi pangakontole järgmiselt:

Panga nimi	AS SEB PANK
Konto omaniku täpne nimi	Rahandusministeerium
Konto number	EE891010220034796011
Viitenumber	2800045849
Selgitus	ISFP/B-X

- 4.6. Lepingu punktides 4.1 nimetatud maksed tehakse, kui ministeeriumile on eraldatud toetuse ja kaasfinantseeringu väljamaksmiseks vajalikud vahendid. Maksete viibimisel teavitab ministeerium sellest toetuse saajat.
- 4.7. Kaasfinantseeringu väljamaksete tähtajad ei ole järgmisest kalendriaastast alates siduvad juhul, kui riigieelarves vajalikud vahendid osaliselt või täielikult puuduvad. Tulenevalt riigieelarve seaduse §-s 60 sätestatud piirangutest eelarveliste kohustuste

¹ Punkti täiendatakse vastavalt vahemaksete arvule

võtmisel, kuuluvad lepingu punktis 3.4 toodud kaasfinantseeringu summa ning punktis 4.1 toodud maksed ülevaatamisele iga-aastase riigieelarve kinnitamise järel.

5. LÕPLIKU TOETUSE JA KAASFINANTSEERINGU SUMMA KINDLAKSMÄÄRAMINE

- 5.1. Ministeerium määrab toetuse saajale makstavad summad kindlaks punktis 6 nimetatud heakskiidetud aruannete alusel.
- 5.2. Lõplik toetus, mille ministeerium maksab toetuse saajale, on väiksem või võrdne järgmistest summadest:
 - 5.2.1. lepingu punktis 3.2 sätestatud toetuse maksimumsumma;
 - 5.2.2. projekti abikõlblike kogukulude ja fondist kaasrahastamise ülemmäära (75%) korrutis;
 - 5.2.3. projekti abikõlblike kogukulude ja projekti käigus saadud tulude (kui neid on) vahe.
- 5.3. Kui projekti elluviimise kulu ületab lepingus sätestatud projekti maksumust, peab toetuse saaja eelarves (lisa 2) toodud kulutuste tegemiseks tagama täiendavaks omafinantseeringuks rahaliste vahendite olemasolu projekti eesmärkide elluviimiseks välja arvatud juhul, kui ministeerium teeb ettepaneku lepingu muutmiseks. Projekt, mille eesmärgid jäävad täitmata, võidakse tunnistada osaliselt või täielikult abikõlbmatuks ning sellele eraldatud vahendid kohustub toetuse saaja tagasi maksma.

6. ARUANNETE JA MUUDE DOKUMENTIDE ESITAMINE

- 6.1. Projekti vahe- ja lõpparuanded peab koostama elektrooniliselt eesti keeles ja allkirjastama digitaalselt. Aruanne koosneb tegevus- ja kuluaruandest. Kuluaruanne peab olema Excelis ning tegevusaruanne Wordis.
- 6.2. Kui puudub võimalus anda digitaalallkirja, koostatakse aruanded kahes eksemplaris paberil ning need allkirjastatakse omakäeliselt. Ministeeriumile esitatakse üks eksemplar ning lisaks elektroonselt tegevusaruanne Wordis ja kuluaruanne Excelis. Ühe eksemplari säilitab toetuse saaja.
- 6.3. Toetuse saaja esitab aruandega *raamatupidamise väljavõtte*² ja süstematiseeritult *kõik/ministeeriumi koostatud valimi alusel*³ aruandlusperioodil tekkinud kuludokumentide ning projekti sisulise tegevusega seotud dokumentide koopiaid.
- 6.4. *Vahearuannete esitamine*⁴
 - 6.4.1. Toetuse saaja esitab (jrk nr) vahearuande hiljemalt *.../pp.kk.aaaa/*;⁵
- 6.5. Toetuse saaja esitab lõpparuande hiljemalt *.../pp.kk.aaaa/*. Lõpparuanne peab kajastama kogu projekti perioodi (st ka neid tegevusi, mis on esitatud vahearuandega).
- 6.6. Ministeerium vaatab aruanded läbi ja vajadusel nõuab täiendavaid dokumente või lisateavet. Täiendavate dokumentide või teabe edastamise nõude täidab toetuse saaja ministeeriumi määratud tähtaja jooksul. Üldjuhul on tähtaeg 5 tööpäeva.

² Raamatupidamise väljavõtet ei pea esitama ministeeriumi valitsemisala asutused.

³ Ministeerium esitab toetuse saajale nimekirja valimisse kuuluvatest dokumentidest pärast aruande esitamist.

⁴ Kui projektis kavandatakse vahearuande esitamist

⁵ Punkte lisatakse juurde vastavalt vahearuannete arvule.

- 6.7. Kui toetuse saaja ei nõustu ministeeriumi esitatud märkustega aruande kohta ja ei esita etteantud tähtaja jooksul parandustega allkirjastatud aruannet, on ministeeriumil õigus toetuse saaja esitatud aruanne heaks kiita osaliselt (ainult heakskiidetud abikõlblike kulutuste ulatuses).

7. POOLTE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

7.1. Pooled:

- 7.1.1. võtavad kasutusele kõik asjakohased ja vajalikud meetmed, et tagada lepingust tulenevate kohustuste ja eesmärkide täitmine;
- 7.1.2. kasutavad raamatupidamissüsteemi, mis võimaldab eristada projektiga seotud tehinguid;
- 7.1.3. esitavad üksteisele informatsiooni, mis on vajalik lepingu edukaks täitmiseks;
- 7.1.4. teavitavad üksteist projekti edukat rakendamist takistavatest või takistada võivatest asjaoludest;
- 7.1.5. tagavad projektiga seotud dokumentatsiooni nõuetekohase säilitamise seitse aastat pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõpu kuupäeva. Kui pärast projekti lõppu avastatakse rikkumine, pikeneb dokumentide säilitusaeg vähemalt seitse aastat alates päevast, mil toetuse saaja tagastab toetuse ja kaasfinantseeringu ministeeriumile.
- 7.1.6. võimaldavad auditite ja järelevalve (sh kohapealsete kontrollide) teostamist ning osutavad selleks igakülgset abi, sh võimaldavad volitatud isikul ligipääsu esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks kõigile projekti rakendamisega seotud dokumentidele ja informatsioonile, sealhulgas elektroonilisel kujul olevale teabele, ning viibida toetuse kasutamise administreerimise ja toetuse kasutamise seotud ruumides ja territooriumil;
- 7.1.7. järgivad oma tegevuses õigusaktides sätestatud riigihangete läbiviimise, raamatupidamise korraldamise, avaliku teabe edastamise ning isikuandmete kaitse põhimõtteid ning põhjendavad kõiki erandeid ja dokumenteerivad põhjendused.
- 7.2. Toetuse saaja on kohustatud:
- 7.2.1. viima enda vastutusel läbi lisa 1 kirjeldatud tegevused ning tagama vajadusel vastavalt lepingu punktile 5.3 *enda ja partnerite* omavahendite olemasolu vastavalt lepingu lisa 2 toodud eelarvele;
- 7.2.2. kasutama toetust ja kaasfinantseeringut eesmärgipäraselt lepingus ning selle lisades näidatud tegevustega seotud abikõlblike kulude katmiseks;
- 7.2.3. lähtuma toetuse ja kaasfinantseeringu kasutamisel eelarves (lisa 2) toodud kulutuste tegemiseks lisa 4 toodud kulude abikõlblikkuse reeglitest ning täitma riigisisestes ja Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud kohustusi;
- 7.2.4. esitama ministeeriumile tähtaegselt lepingu punktis 6 nõutud aruanded ning vajalikke täiendavaid andmeid Euroopa Komisjonile esitatavate aruannete tarbeks;
- 7.2.5. andma audiitori, järelevalve teostaja või muu selleks volitatud isiku kasutusse enda, partneri ning alltöövõtja (kui on kohaldatav) käsutuses olevad andmed ja dokumendid toetuse, kaasfinantseeringu ning omavahendite kasutamise kohta üldjuhul 5 tööpäeva jooksul vastava nõude saamisest;
- 7.2.6. täitma kõiki Vabariigi Valitsuse 13. novembri 2014. a korralduses nr 482 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi vastutava asutuse ja auditeerimisasutuse määramine“ nimetatud asutuste ettekirjutusi;
- 7.2.7. tagama, et fondist toetust saavaid tegevusi ja kulusid ei rahastata muudest allikatest;
- 7.2.8. viivitamatult kirjalikult, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis või elektrooniliselt informeerima ministeeriumit kõikidest toetuse saaja või *partneri(te)* andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saajat oma kohustuste täitmisel, sh nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, vastutavate isikute vahetumisest, varade või õiguste üleandmise otsustest

- jne ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud avalikus registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
- 7.2.9. viivitamatult kirjalikult, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis või elektrooniliselt informeerima ministeeriumit projekti teostamise käigus ilmnunud kõrvalekalletest lisades 1 ja 2 sätestatud, samuti projekti negatiivse tulemuse tõenäosusest või vältimatusest ning projekti edasise jätkamise kaheldavast otstarbekusest;
 - 7.2.10. *esitama pärast toetuslepingu allkirjastamist ministeeriumile paber kandjal või digitaalselt allkirjastatuna elektrooniliselt koopia toetuse saaja ja partneri(te) vahel sõlmitud kokkuleppes või lepingust, kui toetuse saaja ja partner(id) otsustavad partnerluses kirjalikult või elektrooniliselt kokku leppida;*
 - 7.2.11. vastutama ministeeriumi ees (sh kandma rahalist vastutust kogu toetussumma ulatuses) lepingus sätestatud kohustuste täitmise eest;
 - 7.2.12. tagastama ministeeriumi nõudmisel osaliselt või täielikult toetuse ja kaasfinantseeringu kooskõlas Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2006. a määrusega nr 278 „Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimused ja kord“. Toetuse tagasinõudmise otsusega loetakse projekti eelarve vähendatuks tagasinõutava summa ulatuses;
 - 7.2.13. tagasi maksuma tagasinõutava toetuse ja kaasfinantseeringu 90 kalendripäeva jooksul tagasinõude otsuse kättesaamisest;
 - 7.2.14. *säilitama lisaks enda koostatud projekti rakendamise seotud originaaldokumentidele ka partnerite kantud kulusid tõendavate ja toetavate dokumentide kinnitatud koopiaid punktis 7.1.5 sätestatud tähtaja jooksul;*
 - 7.2.15. tagama raamatupidamisdokumentatsiooni registreerimis- ja säilitamissüsteemi olemasolu elektroonilisel kujul ning kasutama eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi toetusega seotud tehingute kohta ning eristama selgelt toetuse kulusid kajastavad tehingud muudest tehingutest;
 - 7.2.16. teavitama avalikkust ja projektis osalejaid fondist saadud toetusest ja kaasfinantseeringu andjast vastavalt lepingu punktis 8 sätestatule.
 - 7.2.17. *teavitama projektis osalejat tema kohta kogutavatest isikuandmetest, nende säilitamise tähtajast ja töötlemise eesmärkidest mh punktis 11.2 nimetatud asutuste poolt või võtma selleks isiku nõusoleku vastavalt kehtivale õigusele;*
 - 7.2.18. *tagama, et partner/alltöövõtja on teadlik, et talle laienevad toetuse saaja kohustused (sealhulgas informeerimise, toetuse ja kaasfinantseeringu nähtavuse tagamise, dokumentide säilitamise ja järelevalvele kaasaaitamise kohustus, v.a peatükis 6 kirjeldatud aruandluskohustus). Toetuse saaja vastutab materiaalselt kogu toetus- ja kaasfinantseeringu summa ulatuses partneri(te)/alltöövõtja(te) lepingus sätestatud kohustuste täitmise eest ning tagab kohustuste täitmisele kaasaaitamise.*
- 7.3. Ministeerium on kohustatud:
- 7.3.1. maksuma toetuse saajale toetust ja kaasfinantseeringut lepingus sätestatud tingimustel ja korras;
 - 7.3.2. tegema asjakohased programmdokumendid, juhendmaterjalid ning ministeeriumile esitamiseks vajalikud aruandevormid kättesaadavaks toetuse saajale;
 - 7.3.3. informeerima toetuse saajat viivitamatult toetuse ja kaasfinantseeringu summa ja maksegraafiku muutmise vajadusest;
 - 7.3.4. kontrollima lepingu punktis 6 nimetatud aruandeid;
 - 7.3.5. väljastama toetuse saajale 20 tööpäeva jooksul alates aruande laekumisest esmase *valimi ja/või päringu* kulutuste asjakohasuse ja abikõlblikkuse kontrollimisel tuvastatud puuduste kohta (kui on kohaldatav);
 - 7.3.6. avalikustama projektide kohta vähemalt järgmise teabe: toetuse saaja nimi, projekti nimi ja eesmärk ning lepingu kohaselt toetuse ja kaasfinantseeringuna eraldatav summa, välja

- arvatud juhul, kui teave on piiratud selle konfidentsiaalse iseloomu tõttu, eelkõige seoses julgeoleku, avaliku korra, kriminaaluurimiste ja isikuandmete kaitsega;
- 7.3.7. otsustama punktis 7.2.12 nimetatud määruse alusel toetuse saajalt toetuse ja kaasfinantseeringu osaliselt või täielikult tagasinõudmise, kui ilmnevad toetuse ja kaasfinantseeringu tagasinõudmiseks alust andvad asjaolud.

8. TOETUSE JA KAASFINANTSEERINGU NÄHTAVUSE TAGAMINE

- 8.1. Projekti toetamine Sisejulgeolekufondi vahenditest ja kaasfinantseerimine ministeeriumi vahenditest peab olema selgesti nähtav iga projektiga seotud olulise tegevuse puhul, sh teavitab toetuse saaja suuliselt kõiki osalejaid.
- 8.2. Kui toetuse saaja edastab või avalikustab projekti kohta suuliselt, kirjalikult või elektrooniliselt teavet või viib projektis läbi tegevusi (nt koolitused, konverentsid või seminarid), osutab ta sellele, et projekti jaoks on saadud rahalisi vahendeid Euroopa Liidult Sisejulgeolekufondi kaudu ja Siseministeeriumilt.
- 8.3. Pärast käesoleva lepingu sõlmimist kõikides kolmandate isikutega sõlmitavates lepingutes, sh töövõtulepingus, hankelepingus, partnerluslepingus jne peab olema märgitud projekti pealkiri ja/või tunnus ning viide rahastajale.
- 8.4. Pärast käesoleva lepingu sõlmimist koostatud projekti tegevusega seotud avalikkusele suunatud dokumentidele (sh koolitusmaterjalidele, osalemis- ja muudele tunnistustele, teabelehtedele jms) peab olema märgitud projekti pealkiri või tunnus, Euroopa Liidu ja Siseministeeriumi logo ning tunnuslause „Projekti kaasrahastavad Euroopa Liit Sisejulgeolekufondi kaudu ja Siseministeerium“. Toetuse saaja kinnitatud dokumendi mallide (lepingud jms) põhjal koostatud dokumentidele ei pea Euroopa Liidu ja Siseministeeriumi logo lisama.
- 8.5. Euroopa Liidu logo koos fondi nimega „Sisejulgeolekufond“ ja ministeeriumi logo peab olema kuvatud IT-süsteemides ning paigaldatud kõigile esemetele, mis on projekti vahenditest ostetud, samuti toetuse saaja ruumidesse, mille jaoks Sisejulgeolekufondi toetust ja ministeeriumi kaasfinantseeringut on kasutatud.
- 8.6. *Kui füüsilise objekti maksumus on üle 100 000 euro, paneb toetuse saaja üles alalise ja silmapaistva tahvli 3 kuu jooksul pärast projekti lõppemist. Tahvel peab vastama lepingu lisas 5 toodud nõuetele.*
- 8.7. Toetuse ja kaasfinantseeringu nähtavuse tagamiseks esitatav Euroopa Liidu embleem ja ministeeriumi logo peavad vastama lisas 5 kirjeldatud juhistele.
- 8.8. Kui toetuse saaja edastab või avalikustab teavet ükskõik mis vormis, osutab ta sellele, et ainuvastutus teabe sisu eest lasub toetuse saajal ja et ministeerium ning Euroopa Komisjon ei vastuta esitatava teabe võimaliku kasutuse eest.
- 8.9. Toetuse saaja peab aruannetes üksikasjalikult kirjeldama, kuidas avalikkust ja projektis osalejaid on projektist ja Euroopa Liidu ning ministeeriumi osalusest teavitatud.
- 8.10. *Punktides 8.4, 8.5 ja 8.6 kirjeldatud avalikustamise nõudeid leevendatakse, kui projektiga seotud teave on piiratud selle konfidentsiaalse iseloomu tõttu, eelkõige seoses julgeoleku, avaliku korra, kriminaaluurimiste ja isikuandmete kaitsega.*

8. LEPINGUTE SÕLMIMINE TEGEVUSE LÄBIVIIMISEKS

- 9.1. Toetuse saaja võib projekti läbiviimiseks sõlmida lepinguid kolmandate isikutega, *sh partneritega ning alltöövõtjatega vastavalt kehtivatele õigusaktidele.*
- 9.2. Lepingu punktis 9.1 osutatud lepinguid võib sõlmida järgmistel tingimustel:
 - 9.2.1. lepingute sõlmimise võimaluse kasutamine peab olema põhjendatud, võttes arvesse projekti laadi, tegevusi ja eesmärke;
 - 9.2.2. toetuse saaja vastutab ministeeriumi ees ainuisikuliselt projekti läbiviimise ja lepingu sätete järgimise eest;
 - 9.2.3 toetuse saaja kohustub tagama, et tema suhtes lepingu punktide 8 ja 11 alusel kohaldatavaid tingimusi kohaldatakse ka kolmanda isiku suhtes.
- 9.3. Hankelepingu sõlmimisel ja hanke läbiviimisel lähtub toetuse saaja riigihangete seaduses sätestatust ning teistest asjassepuutuvatest riigisisestest ja Euroopa Liidu õigusaktidest. Toetuse saaja peab tagama hanke läbipaistvuse, mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise põhimõtete järgimise. Toetuse saaja kohustub kasutama rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt.
- 9.4. Enne lepingu sõlmimist toetuse saaja kolmandate isikutega sõlmitud lepingud on fondist kaasrahastamiseks abikõlblikud, kui need on sõlmitud punktis 3.5 näidatud abikõlblikkuse perioodi sees, on kooskõlas abikõlblikkuse eeskirjadega ja lepingu punktides 9.1 kuni 9.3 sätestatuga.

10. PROJEKTI PEATAMINE

- 10.1. Toetuse saaja võib projekti läbiviimise peatamist taotleda juhul, kui projekti teostamise käigus on ilmnenud erandlikud asjaolud, mis teevad projekti ajakavajärgse elluviimise võimatuks või annavad alust kahelda projekti jätkamise otstarbekuses, eelkõige vääramatu jõu korral. Toetuse saaja teavitab sellest viivitamata, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul alates asjaolu selgumisest ministeeriumit, esitades kõik vajalikud põhjused ja üksikasjad ning projekti jätkamise arvatava kuupäeva. Ministeerium võib erandjuhul arvestada ka ettenähtud tähtajast hilisemat teavitust, kuid viivitus peab olema selgelt põhjendatud.
- 10.2. Kui lepingut ei lõpetata kooskõlas lepingu punktiga 13, jätkab toetuse saaja projekti tegevusi kohe, kui asjaolud võimaldavad, teavitades sellest ministeeriumit. Projekti kestust pikendatakse kuni projekti peatamisajaga võrdse aja võrra, kuid mitte kauem kui Sisejulgeolekufondi abikõlblikkuse perioodi lõpptähtajani, s.o 31. detsember 2022. a ning projekti pikendamine ja muud vajalikud muudatused kohandamaks projekti uute rakendustingimustega vormistatakse kirjalikult või elektrooniliselt lepingu lisana.
- 10.3. Ministeerium võib peatada (kuni puuduste kõrvaldamiseni) või lõpetada toetuse ja kaasfinantseeringu maksmise ning nõuda nende osalist või täielikku tagastamist, kui ilmnevad Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2006. a määruse nr 278 „Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimused ja kord“ §-s 10 nimetatud asjaolud.

11. PROJEKTI HINDAMINE JA KONTROLLIMINE

- 11.1. Toetuse saaja kohustub säilitama lepinguga seonduva dokumentatsiooni ning materjalid ja võimaldama punktis 11.2 kirjeldatud kontrollide läbiviimist punktis 7.1.5 toodud tähtaja jooksul.
- 11.2. Toetuse saaja on kohustatud projektiga seotud originaaldokumente (õigustatud erandjuhtudel originaaldokumentide tõendatud koopiaid) esitama kontrollimiseks, kui seda nõuab/nõuavad ministeeriumi, Sisejulgeolekufondi rakendamist auditeerima määratud asutuse, Riigikontrolli, Euroopa Komisjoni, Euroopa Pettusevastase Ameti ametnikud või nende volitatud välised asutused ning Euroopa Kontrollikoda, järgides punktis 7.1.6 toodud igakülgse abistamise põhimõtet.
- 11.3. Üldjuhul teavitab punktis 11.2 nimetatud kontrollorgan võimalikest kohapealsetest paikvaatlustest ette. Põhjendatud juhtudel võib kohapealne kontroll toimuda ka ilma ette teatamata.
- 11.4. Toetuse saaja kohustub esitama üksikasjaliku teabe, mida nõuab punktis 11.2 nimetatud asutus, et kontrollida projekti läbiviimise ja lepingu sätete rakendamise nõuetekohasust.
- 11.5. Kui ministeeriumil on tekkinud põhjendatud kahtlus, et toetuse saaja on esitanud eksitavat informatsiooni või ei ole järelevalve teostamiseks vajalikke andmeid edastanud, peab toetuse saaja viivitamatult andma aru vajalike andmete mitteesitamise või eksitava informatsiooni esitamise kohta või ümber lükkama ministeeriumi kahtlused andmete õigsuses.
- 11.6. Lepingu punktis 11.2 nimetatud kontrollide tulemusel on ministeeriumil õigus teha otsus lepingu raames prognoositud ja tehtud kulutuste osas toetuse summa vähendamise või toetuse tagasinõudmise kohta kooskõlas Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2006. a määrusega nr 278 „Toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimused ja kord“.

12. VÄÄRAMATU JÕUD

- 12.1. Pool vabaneb vastutusest ainult juhul, kui lepingu mittetäitmise või mittenõuetekohase täitmise põhjustab vääramatute jõud.
- 12.2. Vääramatute jõu all käsitavad pooled mistahes ettenägematut, nendest sõltumatut sündmust, mille tekkimist, kestvust või lõppemist ei saanud pool mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud poolelt oodata, et ta lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.
- 12.3. Vääramatute jõu all kannatav pool teavitab sellest viivitamata teist poolt kirjalikult, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis või elektrooniliselt 5 tööpäeva jooksul, märkides vääramatute jõu laadi, tõenäolise kestuse ja arvatava mõju.
- 12.4. Vääramatute jõud muudab lepingus sätestatud kohustuste tähtaega perioodi võrra, mille jooksul lepingu täitmine on vääramatute jõu tõttu poole jõupingutustest olenemata võimatu, kuid mitte kauem kui Sisejulgeolekufondi abikõlblikkuse perioodi lõpptähtajani, s.o 31. detsember 2022. a. Pooled teevad kõik jõupingutused vääramatust jõust tingitud kahjude vähendamiseks.

13. LEPINGU KEHTIVUS JA MUUTMINE

- 13.1. Leping jõustub lepingu allakirjutamisest mõlema poole poolt.
- 13.2. Leping kehtib kuni mõlema poole lepinguliste kohustuste nõuetekohase täitmiseni.
- 13.3. Toetuse ja kaasfinantseeringu andmise tingimustes tehtavad muudatused tuleb sätestada kirjalikult või elektrooniliselt lepingu lisas ning muudatus jõustub hetkest, mil mõlemad pooled on lisa allkirjastanud, kui lisas ei ole sätestatud teisiti.
- 13.4. Toetuse saaja võib vajadusel taotleda ministeeriumilt eelarves toodud otseste kulude kululiikide vahel kulude jaotuse muutmist või projekti tegevuste ja ajakava muutmist. Eelarves tehtavate muudatuste korral otseste kulude kululiikide vahel, mis ei ületa 15% prognoositud kululiigi summast ning kululiikide siseselt rahaliste kulutuste osas tehtavate muudatuste korral, ei pea toetuse saaja taotlema lepingu muudatust vaid toetuse saaja kohustub muudatust põhjendavad dokumendid lisama projekti dokumentatsiooni juurde.
- 13.5. Lepingu punktis 13.4 nimetatud lepingu muudatuse tegemiseks peab toetuse saaja esitama ministeeriumile kirjalikult või elektrooniliselt taotluse, milles põhjendab, kuidas nimetatud muudatused aitavad kaasa projekti edukale elluviimisele. Muudatused ei tohi vähendada projekti tulemuslikkust ja selle eesmärkide saavutamise tõenäosust.
- 13.6. Järgnevad muudatused lepingus ei ole lubatud:
 - 13.6.1. projekti eesmärgi muutmine;
 - 13.6.2. fondi eraldise suurendamine (v.a juhul, kui see toimub toetuse saaja poolt tehtud põhjendatud ettepanekul mõnes teises projektis vabanenud fondi eraldise arvel ning ministeerium selle heaks kiidab);
 - 13.6.3. projekti perioodi pikendamine rohkem kui riikliku programmi abikõlblikkuse perioodi 31. detsembri 2022. a lõpuni;
 - 13.6.4. kõik muud muudatused, mis seaksid kahtluse alla kriteeriumid ja nende väärtused, mille alusel projekt fondist finantseerimiseks välja valiti.
- 13.7. Toetuse saaja peab taotluse lepingu muutmiseks saatma ministeeriumile vähemalt 60 kalendripäeva enne projekti lõpukuupäeva, välja arvatud juhul, kui toetuse saaja esitab nõuetekohase põhjenduse ja ministeerium selle heaks kiidab.

14. LEPINGU ENNETÄHTAEGNE LÕPETAMINE

- 14.1. Leping võib ennetähtaegselt lõpetada poolte kokkuleppel.
- 14.2. Poolel on õigus leping ühepoolset lõpetada, teatades sellest teisele poolele kirjalikult või elektrooniliselt vähemalt 45 kalendripäeva ette, järgmistel juhtudel:
 - 14.2.1. pool on rikkunud oluliselt lepingus sätestatud kohustusi;
 - 14.2.2. vääramatü jõu tõttu, kui see takistab lepingu täitmist 45 kalendripäeva jooksul.
- 14.3. Leping lõpetamise korral eraldab ministeerium toetust ja kaasfinantseeringut üksnes nende abikõlblike kulutuste katteks, mille toetuse saaja on tegelikult teinud kuni kuupäevani, mil leping lõpetatakse. Arvesse ei võeta kulusid, mis on seotud kohustustega, mis tuleb täita pärast lepingu lõpetamist. Ennetähtaegselt lõpetatud lepingu alusel makstava toetuse ja kaasfinantseeringu summa määramisel hindab

ministeerium lepingu lõpetamise põhjust, projekti elluviimise faasi, projekti eesmärkide saavutatust ja muid olulisi asjaolusid.

- 14.4. Kui leping lõpetatakse enne eel- või vahemakse eraldamist toetuse saajale, on toetuse saajal õigus punktis 14.3 nimetatud kulude katmiseks esitada 45 kalendripäeva jooksul pärast lepingu lõpetamist projekti lõpparuanne, kuluaruanne ja maksetaotlus. Kui selle aja jooksul taotlust ei esitata, ei hüvita ministeerium kuni lepingu lõpetamise kuupäevani tehtud toetuse saaja kulutusi ning nõuab tagasi summad, mille kasutamine ei ole ministeeriumi heaks kiidetud projekti läbiviimise aruandega põhjendatud.
- 14.5. Olulise lepingu tingimuse rikkumise korral, mis seisneb selles, et toetuse saaja ei ole esitanud projekti läbiviimise aruandeid lepingu punktis 6 nimetatud tähtpäevadeks ja kui toetuse saaja ei ole seda kohustust täitnud ka 30 kalendripäeva jooksul pärast seda, kui ministeerium on saatnud vastava kirjaliku, kirjalikku taasesitamist võimaldavas või elektroonilises vormis meeldetuletuse, ei hüvita ministeerium erandina 30 kalendripäevase teatamisperioodi lõpust kuni projekti lõpukuupäevani tehtavaid kulutusi ning nõuab tagasi summad, mida ta ei ole varem aruannete kontrolli järgselt heaks kiitnud.
- 14.6. Kui ministeerium lõpetab lepingu põhjusel, et toetuse saaja esitab tegelikkusega vastuolus olevaid aruandeid, et saada lepinguga ettenähtud toetust, võib ministeerium erandina pärast toetuse saajale märkuste esitamise võimaluse andmist nõuda nende summade osalist või täielikku tagastamist, mis on ministeeriumi poolt lepingu kohaselt juba makstud.

15. LEPINGUGA SEOTUD TEABE EDASTAMINE

- 15.1. Lepinguga seotud teave (sh maksetaotlused, projekti läbiviimise aruanded, taotlused muudatuste tegemiseks projekti kestel) edastatakse ministeeriumile lepingu numbrile osutades kirjalikult omakäeliselt allkirjastatuna või elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna.
- 15.2. Informatsioonilist teadet, millega ei kaasne õiguslikke tagajärgi, võib edastada telefoni, elektronposti jms teel.
- 15.3. Ministeeriumi kontaktisik lepingu täitmisega seotud küsimustes:

Kontaktisik	
Telefon	
E-post	

- 15.4. Toetuse saaja kontaktisik lepingu täitmisega seotud küsimustes:

Kontaktisik	
Telefon	
E-post	

16. VASTUTUS JA VAIDLUSTE LAHENDAMINE

- 16.1. Pooled vastutavad oma lepingujärgsete kohustuste täitmise eest vastavalt lepingule ja Eesti Vabariigi ning Euroopa Liidu õigusaktidele.
- 16.2. Toetuse saaja vastutab ministeeriumi ees enda ja *kaasatud partneri(te)/alltöövõtja(te)* lepinguga võetud kohustuste täitmise eest.
- 16.3. Toetuse saaja kohustub hüvitama ministeeriumile või Euroopa Komisjonile lepingu rikkumisega tekitatud otsese varalise kahju, mis tuleneb projekti hooletust või ebaõigest läbiviimisest.
- 16.4. Kui toetuse saaja ei täida nõuetekohaselt oma lepingujärgseid kohustusi, võib ministeerium peatada lepingujärgsete eraldiste andmise kuni puuduste kõrvaldamiseni.

Lepinguga seotud vaidlused ja erimeelsused lahendatakse eelkõige läbirääkimiste teel. Juhul, kui läbirääkimiste teel ei õnnestu erimeelsusi lahendada, lahendatakse vaidlused lõplikult kohtus.

17. LÕPPSÄTE

- 17.1. *Leping on koostatud kahes võrdset juriidilist jõudu omavas eksemplaris, millest üks jääb ministeeriumile ja teine toetuse saajale.*

Poolte allkirjad:

Toetuse saaja

Ministeerium

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

.....

.....